

Historia :klasa VI

Praca domowa:

Przeczytaj uważnie treść notatki. Przepisz do zeszytu temat oraz punkty (wyłuszczone drukiem). Pod drugim tematem podane są strony do prezentacji multimedialnej do tego tematu. Jeśli jest taka możliwość proszę skopiować (lub wpisać jeśli nie chce się otwierać) i obejrzeć.

LEKCJA 1i 2 (20.04.2020r)

Temat: Panowanie Bolesława Chrobrego

- 1. Misja biskup Wojciecha.**
- 2. Utworzenie arcybiskupstwa w Gnieźnie.**
- 3. Zjazd gnieźnieński.**
- 4. Wojny Bolesława Chrobrego**
- 5. Koronacja Bolesława Chrobrego.**

992 rok – zmarł Mieszko I. Po jego śmierci między jego synami nastąpiły walki o władzę, które ostatecznie wygrał jego najstarszy syn Bolesław Chrobry. Po objęciu władzy skazał on swoich trzech braci i macochę Odę na wygnanie. Obawiał się, że mogli oni zagrozić sprawowanej przez niego władzy. Również możnowładcy nie byli zadowoleni z tego, że to Bolesław miał zostać władcą. Ale udało mu się ich pokonać. I został on jedynym władcą Polski.

Celem Bolesława Chrobrego było dalsze chrystianizowanie Polski, a także usprawnienie zarządzania krajem. Dlatego też zakładał nowe kościoły i grody, którymi zarządzali kasztelanie. W 997 roku w zorganizowanej przez siebie wyprawie Bolesław sprowadził do Gniezna czeskiego biskupa Wojciecha, którego misją była chrystianizacja plemion pruskich. Niedługo po swoim przybyciu biskup Wojciech został porwany i zamordowany przez pruskich pogan. Złamał on miejscowe obyczaje pogan podczas nawracania ich na chrześcijaństwo. Bolesław Chrobry wykupił jego ciało jako relikwię. Śmierć Wojciecha uznano za męczeńską i został on kanonizowany.

Kanonizacja Wojciecha sprawiła, że państwo Polan było inaczej postrzegane przez władców europejskich, zyskało pozycję dzięki temu, że Polska stała się państwem, które ma swojego świętego. Do Gniezna, które stało się metropolią, skupiającą kilka diecezji, przybywały pielgrzymki do grobu św. Wojciecha. Na czele metropolii gnieźnieńskiej stanął brat św. Wojciecha – Radzim Gaudenty. Natomiast w Krakowie, Kołobrzegu i we Wrocławiu utworzono nowe biskupstwa.

1000 rok –zjazd gnieźnieński– do Gniezna przyjeżdża cesarz Otton III, który chciał namówić Bolesława Chrobrego na włączenie Słowiańszczyzny w uniwersalne cesarstwo, które pragnął utworzyć. Bolesław Chrobry został też symbolicznie koronowany na króla Polski przez Ottona III, dzięki czemu wzrosła jego pozycja polityczna w Europie.

1002 rok– gwałtowna śmierć Ottona III sprawiła, że stosunki polsko-niemieckie pogorszyły się. W Rzeszy niemieckiej doszło do wojny o władzę, w którą włączył się Bolesław Chrobry, chcąc w ten sposób rozszerzyć swoje wpływy. Najazdy na Miśnię, Milsk, Łużyce i Czechy doprowadziły do konfliktu z Niemcami. Czechy jednak nie zostały przyłączone do Polski. Bez większych sukcesów Bolesław Chrobry prowadził wojny z cesarstwem niemieckim, głównie w Wielkopolsce i na Śląsku.

1018 roku– w Budziszynie został zawarty traktat pokojowy, zgodnie z którym Bolesław Chrobry mógł zachować podbite przez siebie Milsko i Łużyce. Henryk II, nowy cesarz niemiecki, obiecał Bolesławowi także wsparcie zbrojne w planowanych przez Bolesława wyprawach na Wschód.

Bolesław podbił Księstwo Kijowskie, na którego tronie posadził swojego zięcia – Świętopelka. Udało mu się też do ziem Polski przyłączyć Grody Czerwieńskie. Niedługo potem stosunki polsko-ruskie popsuły się na całe dziesięciolecie, ponieważ Świętopelk został zrzucony z tronu.

Przez ciągłe konflikty Bolesława z cesarstwem niemieckim nie mógł on zostać koronowany na króla Polski. Zgodę na ten akt musiał wyrazić papież i cesarz niemiecki. Dopiero po śmierci Henryka II w 1025 roku, papież koronował Bolesława na króla, co potwierdziło jego niezależność jako samodzielnego i jedyne władcy Polski.

LEKCJA 2 (22.04.2020r)

Temat: Upadek i odbudowa państwa polskiego.

- 1. Rządy Mieszka II.**
- 2. Kryzys monarchii.**
- 3. Kazimierz Odnowiciel I jego działania.**
- 4. Bolesław Śmiały I Biskup Stanisław.**

Bolesław Chrobry, nie chcąc dopuścić do podziału państwa, na swego następcę wyznaczył młodszego syna -**Mieszka II (1025-1034)**, pomijając starszego - Bezpryma. Nowy władca od razu dokonał aktu koronacji (1025 r.). W polityce naśladował swojego ojca, dążąc do

utrzymania z sąsiadami przyjaznych stosunków. Tym początkowym sukcesom Mieszka II kres położyło zaatakowanie państwa równocześnie przez kilku sąsiadów. **Od Polski odpadły ziemie zdobyte przez Chrobrego: Miłsko i Łużyce**(Niemcy),**Morawy**(Czechy),**Grody Czerwieńskie**(Ruś Kijowska). Przeciw Mieszkowi wystąpił również Bezprym, mający poparcie cesarza i księcia kijowskiego. Mieszko II musiał oddać koronę i uciekać z kraju.

Bezprym nie chciał kontynuować polityki swego ojca i odesłał cesarzowi wszystkie symbole suwerenności państwa (koronę, insygnia koronacyjne -jabłko, miecz). Po roku rządów został zamordowany, a do kraju powrócił Mieszko II.

Przyczyny kryzysu:

- nadmierne obciążenie ludności daninami i posługami,
- lud pragnął powrotu do czasów sprzed przyjęcia chrztu,
- dążenie urzędników do utworzenia własnego państewka (Mazowsze - Masław),
- osłabienie władzy centralnej.

Dopiero po śmierci Bezpryma mógł powrócić, **korony jednak nie udało mu się odzyskać**. Na żądanie cesarza musiał się zgodzić na podział kraju pomiędzy siebie i innych książąt piastowskich. Wkrótce udało mu się ponownie zjednoczyć państwo. **Śmierć Mieszka II zapoczątkowała okres kryzysu państwa polskiego**.

Następca Mieszka II, jego jedyny syn **Kazimierz(1038-1058)**, zmuszony został do opuszczenia kraju i szukania schronienia u krewnych swej matki w Niemczech. Przyczyną wygnania był bunt możnych, a potem powstanie ludowe przeciw możnym i Kościołowi. Od Polski oderwały się dalsze ziemie: **Pomorze** i **Śląsk**, który zagarnął książęczeski Brzetysław (1039 r.).

W 1039 roku Wielkopolskę najechał i złupił książę czeski Brzetysław (wywiózł trumnę ze zwłokami św. Wojciecha i szczerozłoty krzyż). Obce wojska grasujące po Polsce, krwawe rozruchy wewnętrzne okazały się dotkliwsze niż świadczenia na rzecz władcy. Ludność więc zdecydowała się poprzeć wracającego z wygnania księcia.

Kazimierz zajął Małopolskę oraz Wielkopolskę (zniszczoną przez Czechów), przeniósł stolicę do Krakowa. Przy pomocy wojsk ruskich pokonał zbuntowanych Mazowszan, przywrócił panowanie nad wschodnią częścią Pomorza, odebrał Czechom Śląsk.

Skarb był pusty. **Kazimierz nie miał za co utrzymać drużyny, przyjął więc rozwiązanie zachodnioeuropejskie i zaczął stopniowo nadawać członkom drużyny ziemię, z której mieli się utrzymać sami (zaczęli przekształcać się w rycerzy)**.

Odnowił zniszczoną organizację Kościoła (duchowni byli najlepiej wykształconymi ludźmi, bez nich władca nie mógł się obejść). Świadczenia na rzecz Kościoła zastąpił nadaniami ziemi (od XI wieku biskupi stawali się posiadaczami ziemi).

W 1058 roku Kazimierz Odnowiciel zmarł, ale państwo było już silne i liczyło się w Europie.

Sytuacja w Polsce zaniepokoiła sąsiadów, zwłaszcza cesarza, który obawiał się wzrostu znaczenia Czech. Cesarz i książę ruski Jarosław Mądry udzielili Kazimierzowi zbrojnego poparcia. Po powrocie do kraju Kazimierz stłumił bunt, **przyłączył Mazowsze do Polski**, odebrał Czechom **Śląsk** (w zamian za [trybut](#) dla cesarza).

Po śmierci Kazimierza Odnowiciela tron objął jego syn **Bolesław Śmiały**, zwany Szczodrym (1058-1079). **Dążył on do umocnienia pozycji Polski i uniezależnienia od Cesarstwa**. Poparcia dla swej polityki szukał w sojuszu z Rusią i Węgry. Sprzyjała mu sytuacja międzynarodowa, zwłaszcza przybierający na sile konflikt pomiędzy cesarzem Henrykiem IV a papieżem Grzegorzem VII o zwierzchnictwo nad chrześcijańską Europą. **Bolesław Śmiały popierał papieża, dzięki czemu uzyskał jego zgodę na koronację w roku 1076.**

Koronacja Bolesława i silna władza króla budziły niechęć możnych, którzy zorganizowali przeciwko niemu spisek (1079 r.). Do spisku przyłączył się biskup krakowski **Stanisław ze Szczepanowa**. Spisek został wykryty, **biskupa skazano na śmierć okrutną** (obcięcie członków, tzn. okaleczenia ciała). **Król w wyniku spisku musiał opuścić kraj** i udać się na wygnanie na Węgry, gdzie wkrótce zmarł.

Najważniejsze informacje

Następca Bolesława Chrobrego: jego młodszy syn, **Mieszko II** (1025-1034), wystąpiły przeciw niemu jednocześnie trzy państwa: Niemcy, Czechy, Ruś Kijowska, poza tym władzę starał się zdobyć jego brat, Bezprym, mający poparcie cesarza niemieckiego i księcia kijowskiego - władca stracił koronę i już jej nie odzyskał.

Następca Mieszka II: jego jedyny syn, **Kazimierz, zwany Odnowicielem** (1034-1058), nie udało mu się odzyskać korony; przeniósł **stolicę** z Gniezna do **Krakowa**, miasto stało się również siedzibą nowego arcybiskupstwa; ponownie zjednoczył ziemie polskie (przyłączył Mazowsze, odebrał Czechom Śląsk).

Następca Kazimierza Odnowiciela: jego syn, **Bolesław Śmiały** (Szczodry, 1058-1079), w konflikcie między papieżem Grzegorzem VII a cesarzem niemieckim Henrykiem IV stanął po stronie papieża, dzięki czemu odzyskał koronę (koronacja w **1076** r.).

Czy wiesz, że...

„Pójść do Canossy” to znaczy upokorzyć się przed dotychczasowym nieprzyjacielem.

Określenie to pochodzi odczasu, gdy Henryk IV - cesarz niemiecki, udał się pieszo, w stroju pokutnym do zamku w Canossie, gdzie przebywał papież Grzegorz VII, z prośbą, by papież zdjął z niego klątwę kościelną.

<https://klasowka.onet.pl/podrecznik/sladamiprzeszlosci-klasa-1-gimnazjum/podrozdzial-rozdzial-v-kryzys-i-odbudowa-panstwa-piastow/test>

<https://gwo.pl/upadek-i-odbudowa-panstwa-piastow-p4612>